
OBSAH

PŘEDMLUVA 7

- 1/ MARXISMUS-LENINISMUS – IDEOVÝ ZÁKLAD
SOCIALISTICKÉHO UVĚDOMĚNÍ
Socialistické uvědomění a jeho společensko-ekonomická
základna 8
Společenský obsah socialistického uvědomění. Hlavní rysy marxis-
tickoleninského světového názoru 26
Základní metody formování světového názoru 56
- 2/ IDEOLOGICKÝ BOJ O SOCIALISTICKÉ
UVĚDOMĚNÍ LIDU 83
Rozpory buržoazní ideologie 90
Metamorfózy buržoazních ideologů 97
Ideologický boj a mírové soužití 106
- 3/ VĚDECKÝ SVĚTOVÝ NÁZOR V SYSTÉMU
DUCHOVNÍHO ŽIVOTA 117
Společenské bytí a duchovní život společnosti 118
Složky duchovního života za socialismu 126
Význam vědeckého světového názoru pro rozvoj duchovního
života za socialismu 140
- 4/ DIALEKTIKA OBJEKTIVNÍCH
A SUBJEKTIVNÍCH FAKTORŮ FORMOVÁNÍ
SOCIALISTICKÉHO UVĚDOMĚNÍ 152
Objektivní nevyhnutelnost formování vyšší úrovně socialistického
uvědomění lidí v etapě výstavby rozvinutého socialismu 153
Možnosti socialistické společnosti jako výchovného subjektu 164
Úloha strany při formování vědeckého světového názoru 175

- 5/ KOMPLEXNÍ PŘÍSTUP K ORGANIZOVÁNÍ
VÝCHOVY – VÝZNAMNÝ PŘEDPOKLAD FORMOVÁNÍ
VŠESTRANNĚ VYSPĚLÉHO ČLOVĚKA 187
Socialismus a všestranný rozvoj osobnosti 188
Význam jednoty ideověpolitické, pracovní a morální výchovy pro
zvýšení účinnosti výchovné práce 198
Formy a prostředky realizování komplexního přístupu ve výchov-
né práci 205
- 6/ MÍSTO A ÚLOHA VZDĚLÁNÍ V ROZVINUTÉ
SOCIALISTICKÉ SPOLEČNOSTI 215
Faktory rozvoje vzdělanosti v dějinách 216
Požadavky na vzdělání lidí v podmínkách socialismu 225
Za vyšší rozvoj vzdělanosti při výstavbě rozvinuté socialistické
společnosti 231
- 7/ ÚLOHA VÝCHOVY PŘI UTVÁŘENÍ
SOCIALISTICKÉHO PŘESVĚDČENÍ 240
Úloha socialistického přesvědčení v soudobém ideologickém
boji 240
Přeměna vědeckého světového názoru, morálních zásad a hodnot
socialistické společnosti ve vnitřní přesvědčení 246
Základní komponenty a mechanismy utváření socialistického
přesvědčení 249
- 8/ FORMOVÁNÍ VĚDECKÉHO SVĚTOVÉHO NÁZORU
A KOMUNISTICKÁ MORÁLKA 264
Morálka – důležitá složka socialistického vědomí 265
Podstata komunistické morálky. Mravní kodex budovatele
komunismu 275
Přeměna norem komunistické morálky v uvědomělé regulativy
jednání a v návyk 284
- 9/ INTERNACIONALISMUS A VLASTENECTVÍ –
PODSTATNÁ SLOŽKA IDEOVÉHO OBSAHU
SOCIALISTICKÉHO UVĚDOMĚNÍ 298
Socialistický internacionalismus jako ideologie, politika a světový
názor dělnické třídy 298

Třídní základ socialistického vlastenectví a socialistického národního vědomí 307

Vztah k Sovětskému svazu jako kritérium vztahu k vlastnímu národu 317

10/ VĚDECKO ATEISTICKÁ VÝCHOVA JAKO VÝCHOVA
K VĚDECKÉMU SVĚTOVÉMU NÁZORU 324

Ateismus jako forma světonázorového myšlení a přesvědčení 324

Aktuálnost ateistické výchovy v socialistické společnosti 336

K otázce prostředků a forem ateistické výchovy 347

11/ KOLEKTIVISMUS VE VĚDOMÍ A JEDNÁNÍ
SOCIALISTICKÉHO ČLOVĚKA 353

Kolektivismus – základní princip společenských vztahů, morálky a výchovy za socialismu 353

Formování uvědomělého vztahu k práci 362

Výchova k uvědomělé kázni 371

12/ ÚLOHA UMĚNÍ PŘI FORMOVÁNÍ SVĚTOVÉHO
NÁZORU A ESTETICKÉHO VĚDOMÍ
SOCIALISTICKÉHO ČLOVĚKA 380

Umění jako odraz skutečnosti 380

Umění jako prostředek odražení skutečnosti 390

Estetické vědomí 395

13/ REÁLNÝ HUMANISMUS – NEJHLUBŠÍ SMYSL
SOCIALISTICKÉHO ZPŮSOBU ŽIVOTA 401

Geneze Marxova reálného humanismu 401

Rozvinutý socialismus jako reálný humanismus 406

Socialistický způsob života a jeho humanistický smysl 412

O autorech publikace 425

Jmenný rejstřík 433

Věcný rejstřík 436